

EXP. 28/25

INFORME DE NECESSITAT DEL CONCURS DE PROJECTES OBERT AMB INTERVENCIÓ DE JURAT PER A LA CONTRACTACIÓ DE LA REDACCIÓ DEL PROJECTE D'URBANITZACIÓ DEL PARC LITORAL DEL SECTOR D'ORDENACIÓ DEL FRONT LITORAL EN L'ÀMBIT DE LES TRES XEMENEIES ALS TERMES MUNICIPALS DE SANT ADRIÀ DE BESÒS I BADALONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE

El Consorci del Besòs és una entitat amb caràcter d'ens local integrada pels Ajuntaments de Barcelona, Badalona, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac, així com de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, en els termes dels articles 57 i 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local i 269 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, que té com a finalitat garantir una unitat d'acció pública en el seu àmbit d'actuació territorial, orientada especialment a la formació del planejament urbanístic, la seva execució i conservació, així com a la prestació dels diversos serveis als ciutadans a l'entorn del Besòs.

El 7 de març de 2023 s'ha aprovat definitivament el Pla director urbanístic d'ordenació del front litoral en l'àmbit de les Tres Xemeneies, als termes municipals de Badalona i Sant Adrià de Besòs, en endavant PDU3X. A l'article 44 de la normativa urbanística del PDU3X es determina que el Consorci del Besòs serà l'administració actuant.

El PDU3X delimita i ordena el sector Tres Xemeneies, que està situat al front litoral metropolità de Barcelona, al marge esquerre del riu Besòs. L'àmbit del sector, d'una superfície total de 323.214 m², està comprès entre la via del tren (R1) i el mar i des de la desembocadura del riu Besòs fins al nou desenvolupament urbanístic del barri de la Mora a Badalona, entre els municipis de Sant Adrià de Besòs i Badalona.

El PDU3X proposa una ordenació d'aquest àmbit per franges: mar, platja, parc naturalitzat, parc equipaments i edificació residencial-activitats. Concretament l'àrea d'urbanització es refereix a la part edificada en relació propera amb el teixit urbà actual (Parc d'equipaments i edificació) i la zona de parc naturalitzat. La proposta d'urbanització vol donar un caràcter unitari a l'entorn i garantir la seva qualitat paisatgística i mediambiental, resolent la seva relació física i visual, integrant el patrimoni industrial, promovent una escala més humana i accessible, i aplicant criteris de sostenibilitat i estalvi energètic.

El Projecte d'urbanització realitzarà l'execució material de les determinacions del sector d'ordenació del PDU3X. Tenint en compte el caràcter d'aquest espai singular de la ciutat, es tractarà de donar resposta als diferents condicionants funcionals derivats de la seva transformació en una àrea residencial, la qual combinarà aquest ús principal amb els equipaments preexistents i de nova creació; amb la implantació d'un nou parc litoral i amb la conversió de l'antiga central tèrmica en un equipament d'ús terciari.

El concurs de projectes obert amb intervenció de jurat per a la contractació de la redacció del projecte d'urbanització del Parc Litoral del sector d'ordenació del Front litoral en l'àmbit de les Tres Xemeneies als termes municipals de Sant Adrià de Besòs i Badalona, amb mesures de contractació pública sostenible, desenvoluparà els treballs dins del seu àmbit territorial amb una superfície total de 89.052 m², que incorpora la major part del sòl qualificat amb la clau 6.

El projecte d'urbanització haurà de complir amb els articles 96 i 97 del RLUC (Decret 305/2006 de 18 de juliol), així com amb la Normativa del PDU3X, concretament els articles 31, 46, 50 a 53 i la seva Normativa Ambiental (articles del 63 al 89).

En aquest sentit, el Projecte d'urbanització desenvoluparà les especificacions establertes en l'**ANNEX IV, CRITERIS D'URBANITZACIÓ DEL SECTOR TRES XEMENEIES, de la memòria del PDU3X**, apartat "2.Directrius parc", garantint els paràmetres adequats en quant a vegetació, arbrat, il·luminació, pavimentació i altres, per assolir una òptima qualitat urbanística i paisatgística de la proposta tenint en compte la potenciació de la biodiversitat, establint una estratègia de renaturalització orientada a la recuperació o creació d'hàbitats naturals característics d'un entorn costaner –com ara sistemes dunars i zones humides–, així com a l'adopció de solucions basades en els processos propis de la natura que permetin fer front als efectes del canvi climàtic relatius a l'ascens del nivell del mar i als temporals marítics. Aquests espais lliures han de tenir també una clara vocació de contribuir a l'educació i sensibilització ambiental de la ciutadania. Tot plegat sense perjudici de l'existència d'espais destinats al lleure i de relació amb l'entorn edificat.

Aquest projecte formarà part d'un conjunt de projectes que es redactaran en paral·lel i que s'enumeren a continuació:

1. Contractació per la redacció del projecte executiu de la urbanització (vialitat-serveis-passos inferiors) al sector d'ordenació del Front litoral en l'àmbit de les Tres Xemeneies als termes municipals de Sant Adrià de Besòs i Badalona, amb mesures de contractació pública sostenible
2. **Concurs de projectes obert amb intervenció de jurat per a la contractació de la redacció del projecte d'urbanització del Parc Litoral del sector d'ordenació del Front litoral en l'àmbit de les Tres Xemeneies als termes municipals de Sant Adrià de Besòs i Badalona, amb mesures de contractació pública sostenible**
3. Projecte executiu dels passos elevats per a vianants i ciclistes al sector d'ordenació del Front litoral en l'àmbit de les Tres Xemeneies al terme municipal de Sant Adrià de Besòs

El projecte objecte de la present licitació (2) haurà de coexistir i redactar-se, tot considerant els altres projectes que formen part del sector d'ordenació del Front litoral en l'àmbit de les Tres Xemeneies.

La conveniència de la separació i definició en diversos projectes queda justificada per la diferent naturalesa dels mateixos, i per tant, de les diferents disciplines arquitectòniques i d'enginyeria que són necessàries per abordar-los. Donat que els projectes requereixen diferents àrees de coneixement, és imprescindible que els equips s'adeqüin a cadascuna d'elles.

A més, l'article 31.2 de la Normativa del PDU3X, permet la formulació de diversos projectes d'urbanització:

“En desenvolupament del sector delimitat en aquest PDU es poden formular projectes d’urbanització corresponents a àmbits territorials inferiors al sector o per a serveis determinats.”

El PDU3X determina a l’article 46 de la seva normativa la cessió i urbanització amb càrrec a la comunitat reparcel·latòria els terrenys qualificats de cessió obligatòria i gratuïta. En el mateix article, apartat 6, dicta que els espais lliures del sector es qualifiquen amb clau 6, on apliquen les determinacions de l’article 46.6 de la Normativa:

El sistema d’espais lliures parc urbà, clau 6, definit en el plànol d’ordenació “o.03.1 Qualificació del sòl. Sector Tres Xemeneies”, s’executarà d’acord amb les especificacions establertes en l’annex IV, Criteris d’urbanització del sector Tres Xemeneies, de la memòria del PDU3X. S’urbanitzarà garantint els paràmetres adequats en quant a vegetació, arbrat, il·luminació, pavimentació i altres, per assolir una òptima qualitat urbanística i paisatgística de la proposta tenint en compte la potenciació del valor ambiental d’acord amb l’article 52.5 d’aquesta normativa.

El PDU3X recull a l’article 52.5 de la seva normativa l’especificitat del Parc i el seus entorns, així com la necessitat de promoure fórmules de participació ciutadana i de concursos de projectes:

“Prèviament al disseny i execució de la urbanització del sistema d’espais lliures parcs urbans (clau 6), en particular en l’àmbit del Parc Litoral, caldrà que l’administració actuant del sector promogui fórmules de participació ciutadana per tal de definir les línies de treball a seguir en la redacció i disseny d’aquest sistema, atenent a la singularitat de l’entorn i llur situació relativa en la desembocadura del riu Besòs i el front litoral metropolità nord de Barcelona. En el mateix sentit l’administració actuant té la facultat de formular i tramitar el/s projecte/s d’urbanització que correspongui, d’acord amb l’article 157 bis del TRLU, i promoure fórmules de concurs públic del/s projecte/s per a desenvolupar un model de parc tenint en compte les singularitats de l’entorn.”

Els objectius generals de la urbanització del sector d’ordenació del PDU3X són:

- Potenciar l’ús cívic de l’espai públic, tant per a les persones residents del sector, com per a les persones visitants, tot creant espais segurs i confortables per al vianant, proporcionant llocs de descans, de reunió i de joc i, al mateix temps crear espais on poder desenvolupar esdeveniments de caràcter divers, derivats del pol d’atracció que representen les Tres Xemeneies.
- Millorar la connexió viària i cívica entre el sector d’ordenació de les Tres Xemeneies i els barris de Sant Joan Baptista i de la Mora, així com amb els sectors d’activitat econòmica del Sot i Badalona Sud, per tal de donar-li una continuïtat urbana i d’integrar-lo en els teixits veïns.
- Incorporar a l’espai públic les condicions de seguretat, accessibilitat, proximitat i confort i, en general, incorporar els criteris que donen resposta a les necessitats de la vida quotidiana de les persones.
- Millorar els serveis urbanístics per dotar adequadament a les noves activitats que es desenvoluparan al sector.
- Reordenar el trànsit a l’interior del sector per potenciar l’ús cívic i la mobilitat sostenible.

Els objectius específics a realitzar pel Projecte executiu d'urbanització del Parc del Litoral, objecte de concurs, són:

- Ordenar els espais lliures del PDU3X per conformar un gran parc litoral sobre el límit de la platja ampliant de forma generosa l'espai lliure del front del mar.
- Desenvolupar el Projecte d'urbanització complert del Parc Litoral, amb criteris d'alt valor arquitectònic i paisatgístic per generar la transició entre la desembocadura del riu Besòs, la costa i el teixit urbà.
- Determinar les construccions incompatibles amb el PDU3X.
- Determinar el nivell dels terrenys que han de ser destinats a itineraris de vianants i ciclistes, amb l'objectiu de fixar les alineacions i rasants dels diversos usos previstos i que permetin el seu ús en situacions d'alta acumulació d'aigües d'escorrentia.
- Determinar les mesures o actuacions que calgui executar, prèviament o simultàniament a les obres d'urbanització, per al tractament dels sòls alterats.
- Determinar la compactació i pavimentació, així com l'encintat de voreres i rigoles.
- Determinar la topografia que ha de permetre una gestió eficient de les aigües d'escorrentia per permetre la seva laminació, retenció, infiltració, evaporació, evacuació i emmagatzematge per a la reutilització en finalitats de reg, neteja, conservació i manteniment del sector.
- Determinar les espècies vegetals de l'enjardinament i l'equipament dels espais lliures públics.
- Determinar el traçat, les característiques, la infraestructura per a la implantació o connexió a les xarxes de subministrament. S'han d'incloure la referència, la posició gràfica, la descripció i el nombre de les estacions de transformació, de dipòsits, de nodes o brancals per a les connexions respectives a les xarxes de subministrament de nivell superior, sens perjudici de la normativa particular vigent per a cada servei.
- Determinar els sistemes d'alerta de risc per la població vinculats a Protecció Civil.

Tot i la capacitat tècnica dels equips i del personal de la plantilla del Consorci del Besòs, la magnitud de l'àmbit territorial del projecte, l'elevat grau de complexitat dels treballs requerits i la necessària concurrència de múltiples disciplines professionals fa que, en l'actualitat, el Consorci del Besòs no disposi de la totalitat de mitjans tècnics i personals per assumir la realització dels treballs tècnics assenyalats i que són necessaris pel correcte desenvolupament del projecte, motiu pel qual es considera necessària la contractació d'aquest servei a una empresa externa.

Adicionalment, es pretén fomentar la participació de tècnics experts i aliats a l'organització que aportin les seves idees, d'especialistes en àrees d'innovació i planificació en la gestió ambiental i de l'ús de tècniques de baix impacte ambiental.

Paral·lelament es vol involucrar la ciutadania en el disseny del Parc Litoral, així com impulsar la participació simultània i coordinada de totes les disciplines professionals que intervenen en el procés arquitectònic, respectant les atribucions professionals que deriven de la legislació aplicable en matèria d'edificació i d'urbanisme, per tal d'aconseguir la màxima continuïtat entre la fase de concepció dels projectes arquitectònics i, en el seu moment, la de la realització en obra, a fi que la qualitat arquitectònica sigui l'objectiu i la responsabilitat comuns de totes elles.

Sant Adrià de Besòs, a data de la signatura electrònica.

Francesc Romero Siles
Gestor de projectes T.U.S.